

Francesc Pérez i Moragon



### Una pèrdua del reformisme

La distància que ens separa de les eleccions generals va decreixent i els valencians amb edat de votar que, arribat el dia, vulguen triar una papereta amb color de centre encara ho tenen verd. La dimissió de Josep-Antoni Perelló com a president del Partit Reformista Democràtic (PRD) al País Valencià és un signe evident de crisi organitzativa que no es pot amagar amb bones paraules, amb frases elegants del qui se'n va i dels qui s'hi queden.

Quan es podia esperar, vistes les coses des de fora, que el resultat de Coalicion Galega en les autonòmiques d'aquell país reviscolaria i impulsaria l'opció centrista liderada per Miquel Roca, que té un espai innegable al País Valencià, els electors es troben amb l'espectacle d'una crisi plena de significació.

¿Per què? Les explicacions de Perelló denuncien un problema de concepció política importantíssim: o bé el PRD ha de continuar sent el que és ara, ací, o es converteix —com ell postula i com les eleccions gallegues s'han encarregat de ressaltar— en una força política autònoma, un partit amb personalitat pròpia com correspon al país en què actua i que vol representar.

La dimissió de Perelló no és, per tant, sinó una fórmula hàbil per a posar damunt la taula, en un cas concret, la vella qüestió del sistema polític valencià, sempre entre el sucursalisme i les solucions organitzatives autòctones, amb poder decisorí radicat ací —amb tots els riscos, però també amb tots els avantatges que aquestes solucions comporten, no sols ara, sinó sobretot de cara al futur.

I, en aquest cas, sembla que les solucions directament valencianes no tenen prou suport, entre la militància del Partit Reformista, per a impedir la pèrdua d'un polític com Perelló. Ell mateix s'ha apanyat a declarar-ho: aquesta por a constituir una organització pròpia —i relacionada en la mesura que calga amb tot el conjunt que forma el PRD— és un producte més d'una època en què mesures com la Loapa i els pactes entre els partits majoritaris (i centrals) pesen greument so-

bre el panorama polític. Perelló pensa —i com ell molts d'altres, entre els quals, els votants de Coalicion Galega, que no són quatre ni cinc— que el bipartidisme no és bo i que cal donar una alternativa real a altres sigles polítiques (és a dir, a la plasació orgànica d'altres posicions ideològiques) potenciant l'aparició d'opcions pròpies de cada país, més arrelades per això i, alhora, més directament responsables amb el cos electoral.

Ara com ara, sembla, Perelló s'havia quedat sol com a defensor d'aquesta idea en l'interior del PRD valencià, i no ha trobat millor manera de fer públic el seu dissentiment amb la línia general que dimintint. Perquè entre els reformistes valencians hi ha una por col·lectiva a col·locar la militància enfront de la responsabilitat d'optar per una via o per l'altra: o continuar com fins ara o traure les conclusions necessàries del cas galleg (o del cas de les Illes) i treballar sobre unes bases distintes.

D'altra banda, convé no enganyar-se. Aquest problema del País Valencià no pot ser analitzat ni debatut com un cas aïllat ni com una qüestió geogràficament reduïda. Cal imaginar que aquest tipus de decisions afecta el conjunt del reformisme arreu de l'estat i, molt directament, hauria de preocupar els reformistes del Principat.

I això en el sentit que impulsar un altre sucursalisme valencià és una decisió carregada de conseqüències per a aquells que es defineixen com a nacionalistes catalans. És una decisió gravíssima, fins i tot per als qui puguen considerar que el nacionalisme català s'acaba al riu de la Sénia i que, això dels Països Catalans, *vade retro*.

Ja ho sabem, que la tendència general valenciana ha afavorit els últims anys aquestes renúncies. Però cal que els polítics amb visió clara sobre el futur comencen a adonar-se que, per davall de les aparències, el sucursalisme és un mecanisme en retrocés, al País Valencià, i que tot allò que contribueixca a accelerar-ne la reculada serà positiu.

¿A la llarga? Potser més prompte del que alguns es pensen. En les pròximes eleccions, sense anar més lluny. □